

Posudek na rigorózní práci Mgr. Tomáše Strouhy

Společné jmění manželů v teorii a soudní praxi

Autor, kterému je, zkoumaná problematika profesně blízká, předkládá komplexní analýzu společného jmění manželů jako základního institutu manželského majetkového práva. Jeho výklad je ucelený, vyvážený, vycházející z velmi dobré znalosti teorie, jakož i z bezvadné znalosti soudní praxe. Jeho závěry na mnoha místech i připomínky k platné právní úpravě svědčí o hlubokém porozumění danému tématu. Autor se správně nevyhnul ani otázkám, které v současné době jsou posuzovány v právní teorii odlišně. Nejen, že zkoumá předmět, obsah, způsoby modifikace společného jmění včetně jeho zániku, nýbrž se zaměřil i na problematiku pasiv (závazků) v situacích, kdy má dojít k uspokojení věřitele z majetku patřícího buď výlučně jednomu z manželů či z majetku, který vchází do společného jmění. V té souvislosti se autor podrobně zabývá výkladem „majetkové přiměřenosti“, který do právního řádu vnesl zákon č. 91/1998 S.b. (s. 48 an.). Připomenout lze i překvapivý rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 12.9.2007 sp.zn. 31 Odo 677/2007, podle kterého splnění závazku smluvně přijatého pouze jedním z manželů nelze vymáhat na druhém z manželů, přestože tento závazek náleží do SJM.

Všechny tyto otázky autor řeší s přehledem a s dobrou znalostí věci, ať se již jedná o uspokojení věřitele cestou výkonu rozhodnutí či cestou insolvenčního řízení. Jde přitom o otázky velmi důležité a zásadní, které částečně odlišně řeší i nová právní úprava v občanském zákoníku; ani ta však není jednoznačná a poskytuje značný prostor pro soudní výklad.

Pro čtenáře jsou zajímavá i autorem uváděná statistická data, vypovídající o tom, že vzdor tomu, že v rámci jednoho soudu základního stupně nepředstavuje agenda společného jmění větší nápad, stále jde o otázky, které se nezanedbatelně dotýkají majetkového statutu rozvedených manželů.

Předloženou práci prokázal Mgr. Tomáš Strouha, že je způsobilý k tvůrčí samostatné práci, když podal přehlednou kultivovanou a komplexní analýzu důležitého soukromoprávního institutu, který má řadu přesahů i do jiných oblastí práva. Správně uvádí v závěru práce, „že majetkové vztahy mezi manžely, díky provázanosti s institutem manželství a rodiny, mají velice rozsáhlé dopady v různých oblastech běžného života“.

Docházím proto k závěru, že Mgr. Tomáš Strouha splnil požadavky kladené na práci rigorózní, a proto ji doporučuji k obhajobě.

K rozpravě doporučuji:

- a) problematiku vypořádání společného jmění manželů v řízení před soudem, zvláště necht' autor zváží, zda by soud měl (či musel) při rozdělení společného majetku manželů přihlídnout i k zjevně prokázaným případům domácího násilí;
- b) problematiku smluvní modifikace společného jmění manželů (nepodnikatelů) zejména se zřetelem k požadavku povinného zveřejnění modifikace zákonného režimu SJM ve veřejném registru.

V Praze dne 5.10.2012

Prof.JUDr. Jan Dvořák, CSc.